

AI: کتاب اول

کاربرد هوش مصنوعی خلاق در آموزش

راهنمایی برای یادگیری و تفکر نوین

نویسنده: پائولو نارسیسو

مترجمان:

دکتر ابوالقاسم گورابی (عضو هیات علمی دانشگاه تهران)

آرین الله‌ویسی

ویراستار: سمیه الیاسی

انتشارات آوای قلم

سرشناسه : نارسیسو، پائولو Narciso, Paolo
عنوان و نام پدیدآور : کاربرد هوش مصنوعی خلاق در آموزش: راهنمایی برای یادگیری و تفکر نوین/ نویسنده پائولو نارسیسو؛ مترجمان ابوالقاسم گورابی، آرین الله‌ویسی؛ ویراستار سمیه الیاسی.
مشخصات نشر : تهران: آوای قلم، ۱۴۰۴ مشخصات ظاهری: ۱۸۰ ص.
فروست : AI؛ کتاب اول. شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۲۶۱-۴۱-۶
وضعیت فهرست نویسی : فیپا یادداشت: واژه‌نامه. یادداشت: نمایه.
یادداشت : عنوان اصلی: Generative AI in Education: A Guide for Parents and Teachers.
عنوان دیگر : راهنمایی برای یادگیری و تفکر نوین.
موضوع : هوش مصنوعی -- کاربردهای آموزشی
Artificial intelligence -- Educational applications
آموزش و پرورش -- اثر نوآوری
Education -- Effect of technological innovations on
تکنولوژی آموزشی Educational technology
شناسه افزوده : گورابی، ابوالقاسم، ۱۳۴۸ -، مترجم
شناسه افزوده : الله‌ویسی، آرین، ۱۳۶۳-، مترجم
رده بندی کنگره : LB۱۰۲۸/۴۳ رده بندی دیویی :۳۳۴/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی : ۱۴۸۹۹۷۰

کاربرد هوش مصنوعی خلاق در آموزش (راهنمایی برای یادگیری و تفکر نوین)

نویسنده:	پائولو نارسیسو	**طراحی جلد:**	انتشارات آوای قلم
مترجمان:	دکتر ابوالقاسم گورابی -آرین الله‌ویسی	**تاریخ نشر:**	زمستان ۱۴۰۴
ویراستار:	سمیه الیاسی	**شمارگان:**	۲۵۰ جلد
ناشر:	انتشارات آوای قلم	**شابک:**	۹۷۸-۶۲۲-۸۲۶۱-۴۱-۶
صفحه‌آرا:	فاطمه دشتی رحمت‌آبادی	**قیمت:**	۳۹۰۰۰۰ تومان

با اسکن QRc روبرو به اخرین فهرست کتب انتشارات دسترسی داشته باشید.

شماره تماس: ۶۶۵۹۱۵۰۴-۶۶۵۹۱۵۰۵ **همراه:** ۰۹۲۱۲۰۵۷۷۵۱

فروشگاه کتاب چاپی و الکترونیکی:

www.avapublisher.com

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.
متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

عنوان **صفحه**

مقدمه: استقبال از انقلاب «هوش مصنوعی مولد» در آموزش ———— ۱۵
مقدمه ———— ۱۶
اهمیت همکاری در یادگیری با کمک «هوش مصنوعی»———— ۱۷
سفری در این کتاب ———— ۱۸
فصل اول: آشنایی با همیار آموزشی «هوش مصنوعی» شما ۱۸
فصل دوم: ایمن و هوشمند ماندن با «هوش مصنوعی» ۱۹
فصل سوم: جادوی «پرامپت»ها: آزادسازی پتانسیل «هوش مصنوعی مولد» ۱۹
فصل چهارم: جعبه‌ابزار «هوش مصنوعی» شما: «چت‌جی‌پی‌تی»، «کلود» و «جمینای گوگل» ۱۹
فصل پنجم: آوردن «هوش مصنوعی» به خانه: تقویت یادگیری خارج از کلاس درس ۲۰
فصل ششم: همکاری با معلمان: «هوش مصنوعی» در کلاس درس ۲۰
فصل هفتم: ردیابی ماجراجویی «هوش مصنوعی» شما: پیشرفت و تأثیر ۲۰
فصل هشتم: آینده یادگیری با «هوش مصنوعی» ۲۰
فصل نهم: جمع‌بندی سفر «هوش مصنوعی» شما ۲۰
پیوست ———— ۲۱
واژه‌نامه ———— ۲۱
هدایت انقلاب «هوش مصنوعی» همه با هم ———— ۲۱
یادداشت شخصی ———— ۲۲
فصل اول: آشنایی با همیار آموزشی «هوش مصنوعی» شما ———— ۲۵
مقدمه ———— ۲۶
۱-۱- انقلاب «هوش مصنوعی» در آموزش ———— ۲۷
۱-۲- قدرت و وعده «هوش مصنوعی مولد» ———— ۲۸
۱-۳- چشم‌انداز کنونی «هوش مصنوعی» در آموزش ———— ۳۰
۱-۴- مزایا و چالش‌های بالقوه استفاده از «هوش مصنوعی» به‌عنوان ابزار کمک‌آموزشی ———— ۳۱
۱-۴-۱- مزایا ۳۱
۱-۴-۲- چالش‌ها ۳۲
۱-۵- آنچه دانش‌آموزان و والدین می‌توانند از «هوش مصنوعی مولد» در آموزش انتظار داشته باشند ۳۲
۱-۵-۱- برای دانش‌آموزان ۳۲

۱-۵-۲- برای والدین ۳۳
۱-۶- آغاز ماجراجویی «هوش مصنوعی» شما: یک تمرین عملی ---------- ۳۳
۱-۶-۱- تحقیق و کاوش ۳۳
۱-۶-۲- انتخاب ۳۴
۱-۶-۳- تجربه عملی ۳۴
۱-۶-۴- بازتاب و بحث ۳۴
۱-۶-۵- برنامه‌ریزی برای ادغام ۳۴
۱-۶-۶- ملاحظات اخلاقی ۳۵
۱-۶-۷- دفترچه بازتاب ۳۵
۱-۷- نگاه به آینده: سفر شما با «هوش مصنوعی مولد» در آموزش ---------- ۳۵
فصل دوم: ایمن و هوشمند ماندن با «هوش مصنوعی» ----------۳۷
مقدمه ---------- ۳۸
۲-۱- اهمیت مشارکت والدین در هدایت استفاده اخلاقی از «هوش مصنوعی»---------- ۳۹
۲-۲- رهنمودهای متناسب با سن برای دانش‌آموزان در رده‌های سنی مختلف (سوم تا پنجم، ششم تا هشتم، نهم تا دوازدهم)---------- ۴۰
۲-۲-۱- پایه‌های سوم تا پنجم (سنین ۸ تا ۱۱ سال) ۴۰
۲-۲-۲- پایه‌های ششم تا هشتم (سنین ۱۱ تا ۱۴ سال) ۴۱
۲-۲-۳- پایه‌های نهم تا دوازدهم (سنین ۱۴ تا ۱۸ سال) ۴۱
۲-۳- نمونه‌های خاص معضلات اخلاقی و نحوه برخورد با آن‌ها ---------- ۴۲
۲-۳-۱- معضل ۱: سرقت ادبی و تفکر اصیل ۴۲
۲-۳-۲- معضل ۲: وابستگی بیش‌ازحد به «هوش مصنوعی» برای حل مسئله ۴۳
۲-۳-۳- معضل ۳: «هوش مصنوعی» و بیان خلاقانه ۴۳
۲-۴- هدایت سوگیری «هوش مصنوعی» و اطمینان از دیدگاه‌های متنوع ---------- ۴۴
۲-۵- حریم خصوصی داده و ردپای دیجیتال ---------- ۴۵
۲-۶- تعادل بین کمک «هوش مصنوعی» و یادگیری مستقل ---------- ۴۵
۲-۷- تمرین‌هایی برای بحث درباره اخلاق «هوش مصنوعی» با فرزندتان ---------- ۴۶
فصل سوم: جادوی «پرامپت»ها: آزادسازی پتانسیل «هوش مصنوعی مولد» --------- ۴۹
مقدمه ---------- ۵۰
۳-۱- درک اصول اولیه «پرامپت»ها ---------- ۵۱
۳-۲- هنر و علم طراحی «پرامپت»های مؤثر ---------- ۵۱
۳-۳- نمونه «پرامپت»ها و تمرین‌ها برای موضوعات و سطوح مختلف تحصیلی---------- ۵۳

۳-۳-۱- زبان و ادبیات فارسی (پایه‌های ششم تا هشتم) ۵۳
۳-۳-۲- ریاضیات (پایه‌های سوم تا پنجم) ۵۳
۳-۳-۳- علوم (پایه‌های نهم تا دوازدهم) ۵۴
۳-۳-۴- مطالعات اجتماعی (پایه‌های ششم تا هشتم) ۵۵
۳-۳-۵- زبان‌های خارجی (پایه‌های نهم تا دوازدهم) ۵۵
۳-۴- فرآیند تکراری اصلاح و تطبیق «پرامپت»ها ۵۶
۳-۵- چالش‌ها و محدودیت‌های یادگیری با کمک «هوش مصنوعی» ۵۷
۳-۶- اهمیت همکاری و ارتباطات ۵۸
۳-۷- فعالیت والدین-دانش‌آموز: چالش ایجاد «پرامپت» ۵۹
۳-۸- نگاه به آینده: دنیای هیجان‌انگیز مهندسی «پرامپت» ۶۰
فصل چهارم: جعبه‌ابزار «هوش مصنوعی» شما: «چت‌جی‌پی‌تی»، «کلود» و «جمینای گوگل» ۶۱
مقدمه ۶۲
۴-۱- مقدمه‌ای بر ابزارهای «هوش مصنوعی مولد» ۶۳
۴-۱-۱- ویژگی‌های ابزارهای «هوش مصنوعی مولد» ۶۳
۴-۲- استفاده از «چت‌جی‌پی‌تی» برای آموزش ۶۴
۴-۲-۱- مثال‌ها و تمرین‌ها برای موضوعات و سطوح مختلف تحصیلی ۶۴
۴-۲-۲- درک و ایجاد «پرامپت»های مؤثر ۶۷
۴-۳- استفاده از «کلود» برای آموزش ۶۹
۴-۳-۱- مثال‌ها و تمرین‌ها برای موضوعات و سطوح مختلف تحصیلی ۶۹
۴-۴- استفاده از «هوش مصنوعی گوگل» برای آموزش ۷۱
۴-۴-۱- مثال‌ها و تمرین‌ها برای موضوعات و سطوح مختلف تحصیلی ۷۱
۴-۵- استفاده از «هوش مصنوعی مایکروسافت» برای آموزش ۷۳
۴-۶- بهترین روش‌ها و نکات برای استفاده از ابزارهای «هوش مصنوعی مولد» ۷۳
۴-۷- محدودیت‌های بالقوه و ملاحظات اخلاقی ۷۴
۴-۷-۱- محدودیت‌ها ۷۵
۴-۷-۲- ملاحظات اخلاقی ۷۵
۴-۷-۳- مدیریت این چالش‌ها ۷۵
۴-۸- تمرین‌های مشارکتی برای یادگیری با کمک «هوش مصنوعی» ۷۶
۴-۹- نگاه به آینده: آینده «هوش مصنوعی» در آموزش ۷۹
فصل پنجم: آوردن «هوش مصنوعی» به خانه: تقویت یادگیری در خارج از کلاس درس ۸۱
مقدمه ۸۲

۵-۱- راه‌اندازی ستاد یادگیری «هوش مصنوعی» در خانه ---------- ۸۲
۵-۲- تطبیق با ترجیحات یادگیری مختلف با «هوش مصنوعی» ---------- ۸۴
۵-۳- یافتن تعادل کامل: «هوش مصنوعی» و یادگیری سنتی ---------- ۸۶
۵-۴- طراحی برنامه یادگیری شخصی‌سازی‌شده با کمک «هوش مصنوعی» ---------- ۸۸
۵-۵- پرورش استقلال و یادگیری خود-هدایت‌شده ---------- ۹۰
۵-۶- مواجهه با چالش‌ها و جشن گرفتن موفقیت‌ها ---------- ۹۲
۵-۶-۱- مواجهه با چالش‌ها..... ۹۲
۵-۶-۲- جشن گرفتن موفقیت‌ها..... ۹۳
فصل ششم: همکاری با معلمان: «هوش مصنوعی» در کلاس درس ---------- ۹۵
مقدمه ---------- ۹۶
۶-۱- آغاز گفت‌وگو: صحبت با معلمان درباره «هوش مصنوعی» ---------- ۹۶
۶-۲- هماهنگ‌سازی «هوش مصنوعی» با برنامه درسی و اهداف کلاس ---------- ۹۷
۶-۳- همکاری در پروژه‌ها و فعالیت‌های یادگیری با کمک «هوش مصنوعی» ---------- ۹۸
۶-۴- آموزش و توانمندسازی معلمان ---------- ۱۰۰
۶-۵- حمایت از «هوش مصنوعی» مسئولانه و عادلانه در آموزش ---------- ۱۰۲
۶-۶- پرورش اکوسیستم مشارکتی «هوش مصنوعی» در آموزش ---------- ۱۰۴
فصل هفتم: پیگیری ماجراهای «هوش مصنوعی»: پیشرفت و تأثیر ---------- ۱۰۷
مقدمه ---------- ۱۰۸
۷-۱- ارزیابی اثربخشی «پرامپت»ها و بازخوردهای تولیدشده توسط «هوش مصنوعی» ---------- ۱۰۸
۷-۲- مواجهه با چالش‌ها و موانع احتمالی ---------- ۱۱۰
۷-۳- پیگیری بهبود دانش‌آموز با کمک «هوش مصنوعی» ---------- ۱۱۱
۷-۴- «پرامپت»ها و تمرین‌های نمونه برای نظارت بر پیشرفت و ارزیابی تأثیر «هوش مصنوعی» - ۱۱۳
۷-۵- تطبیق استفاده از «هوش مصنوعی» بر اساس نیازها و ترجیحات دانش‌آموز ---------- ۱۱۵
۷-۶- نتیجه‌گیری ---------- ۱۱۷
فصل هشتم: آینده یادگیری با «هوش مصنوعی» ---------- ۱۱۹
مقدمه ---------- ۱۲۰
۸-۱- روندها و فناوری‌های نوظهور ---------- ۱۲۰
۸-۲- مزایا و چالش‌های بلندمدت بالقوه ---------- ۱۲۳
۸-۳- توانمندسازی دانش‌آموزان برای موفقیت در جهانی پیش‌رانده توسط «هوش مصنوعی» ---- ۱۲۵
۸-۴- «پرامپت»ها و تمرین‌های نمونه برای بحث درباره آینده «هوش مصنوعی» با فرزندتان ---- ۱۲۷
۸-۵- نتیجه‌گیری: پذیرش مرز آموزشی مبتنی بر «هوش مصنوعی» ---------- ۱۳۰

فصل نهم: پایان سفر «هوش مصنوعی» شما ---------- ۱۳۵
مقدمه ---------- ۱۳۶
۹-۱- درس‌های کلیدی: مروری جامع بر اودیسه یادگیری با کمک «هوش مصنوعی» ---------- ۱۳۶
۹-۱-۱- رهیافت‌های کلیدی ۱۳۶
۹-۲- جشن گرفتن نقاط عطف: به رسمیت شناختن پیشرفت در یادگیری با کمک «هوش مصنوعی» ---------- ۱۳۹
۹-۲-۱- تسلط بر مهندسی «پرامپت» ۱۳۹
۹-۲-۲- آگاهی اخلاقی و استفاده مسئولانه ۱۴۰
۹-۲-۳- ادغام «هوش مصنوعی» در استراتژی‌های یادگیری ۱۴۰
۹-۲-۴- پروژه‌های مشارکتی «هوش مصنوعی» ۱۴۰
۹-۲-۵- سواد «هوش مصنوعی» و حمایت ۱۴۱
۹-۲-۶- دستاوردهای یادگیری شخصی‌سازی‌شده ۱۴۱
۹-۲-۷- کاربردهای بین‌رشته‌ای ۱۴۱
۹-۲-۸- تکنیک‌های ارزیابی نوآورانه ۱۴۱
۹-۲-۹- همکاری جهانی ۱۴۱
۹-۲-۱۰- تغییر ذهنیت ۱۴۲
۹-۳- ترسیم مسیر: گام‌های بعدی در سفر یادگیری با کمک «هوش مصنوعی» ---------- ۱۴۲
۹-۳-۱- آگاه و سازگار بمانید ۱۴۲
۹-۳-۲- تخصص خود را گسترش دهید ۱۴۲
۹-۳-۳- در آزمایش مداوم مشارکت کنید ۱۴۳
۹-۳-۴- سواد «هوش مصنوعی» را پرورش دهید ۱۴۳
۹-۳-۵- همکاری و شبکه‌سازی کنید ۱۴۳
۹-۳-۶- حمایت و پشتیبانی استفاده مسئولانه از «هوش مصنوعی» ۱۴۳
۹-۳-۷- کاربردهای بین‌رشته‌ای را کاوش کنید ۱۴۳
۹-۳-۸- مواد یادگیری پیشرفته با «هوش مصنوعی» توسعه دهید ۱۴۴
۹-۳-۹- در پژوهش عملی مشارکت کنید ۱۴۴
۹-۳-۱۰- برای فناوری‌های نوظهور آماده شوید ۱۴۴
۹-۳-۱۱- مهارت‌های نرم را پرورش دهید ۱۴۴
۹-۳-۱۲- به جامعه آموزشی «هوش مصنوعی» کمک کنید ۱۴۴
۹-۴- چشم‌اندازی برای آینده: آموزش پیشرفته با «هوش مصنوعی» برای همه ---------- ۱۴۵
۹-۴-۱- یادگیری شخصی‌سازی‌شده در مقیاس بزرگ ۱۴۵

۹-۴-۲- مربیان توانمند ۱۴۵
۹-۴-۳- عدالت آموزشی، آموزش فراگیر و قابل‌دسترس ۱۴۵
۹-۴-۴- اکوسیستم‌های یادگیری مادام‌العمر ۱۴۵
۹-۴-۵- ادغام اخلاقی «هوش مصنوعی» ۱۴۶
۹-۴-۶- یادگیری مشارکتی جهانی ۱۴۶
۹-۴-۷- یادگیری بین‌رشته‌ای و پروژه‌محور ۱۴۶
۹-۴-۸- ارزیابی و بازخورد مداوم ۱۴۶
۹-۴-۹- خلاقیت مشارکتی «هوش مصنوعی»-انسانی ۱۴۶
۹-۴-۱۰- سیاست آموزشی آگاه از داده‌ها ۱۴۶
۹-۴-۱۱- فضاهای یادگیری فیزیکی و مجازی تطبیقی ۱۴۷
۹-۴-۱۲- سیستم‌های پشتیبانی پیش‌بینی‌کننده ۱۴۷
پیوست: کاوش در «هوش مصنوعی» مولد برای هنر، گرافیک و ویدئو در آموزش ۱۴۹
مقدمه ۱۵۰
درک «هوش مصنوعی» مولد برای خلق تصاویر و ویدئو ۱۵۰
ابزارهای کلیدی ۱۵۰
دسترسی به ابزارهای «هوش مصنوعی»: دستورالعمل‌های گام‌به‌گام ۱۵۱
دسترسی به «دال-ای» ۱۵۱
دسترسی به «میدجرنی» ۱۵۱
دسترسی به «جمینای» گوگل ۱۵۱
دسترسی به «کلاود» آنتروپیک ۱۵۱
مثال‌ها و تمرین‌ها بر اساس سطح پایه ۱۵۲
پایه سوم تا پنجم: مقدمه‌ای بر هنر «هوش مصنوعی» ۱۵۲
پایه ششم تا هشتم: کاوش در تکنیک‌های هنری «هوش مصنوعی» ۱۵۳
پایه نهم تا دوازدهم: پروژه‌های پیشرفته هنری و ویدئویی «هوش مصنوعی» ۱۵۴
سطح بین‌پایه‌ای: تحلیل تصاویر با «جمینای» و «کلاود» ۱۵۶
ملاحظات اخلاقی و بهترین شیوه‌ها ۱۵۷
نتیجه‌گیری ۱۵۷
واژه‌نامه فارسی ۱۵۹
نمایه‌ها ۱۷۵

پیشگفتار سازمان منطقه آزاد ماکو

سازمان منطقه آزاد ماکو به‌عنوان پیشگام توسعه نوآوری و فناوری در شمال‌غرب کشور، مفتخر است که با حمایت از انتشار کتاب ارزشمند «کاربرد هوش مصنوعی خلاق در آموزش» گامی دیگر در مسیر آینده‌نگری آموزشی و تحول هوشمندانه بردارد.

این کتاب فراتر از یک اثر علمی است؛ منبعی است الهام‌بخش برای بازاندیشی در آموزش که نشان می‌دهد چگونه می‌توان از ظرفیت‌های هوش مصنوعی خلاق برای ساختن کلاس‌های درس فردا بهره برد:

- ❖جایی‌که "معلمان" با استفاده از ابزارهای هوشمند، بار آموزشی سبک‌تر و تجربه‌ای خلاق‌تر خواهند داشت،
- ❖"دانش‌آموزان" با یادگیری شخصی‌سازی‌شده، مسیر کشف و شکوفایی استعدادهای خود را می‌یابند،
- ❖و "خانواده‌ها" با درک عمیق‌تر فناوری، به همراهانی توانمندتر و آگاه‌تر در فرایند رشد فرزندانشان تبدیل می‌شوند.

امروز دیگر هوش مصنوعی تنها یک ابزار تحلیلی نیست؛ بلکه دستیار خلاقی است که به معلمان در طراحی محتوای پویا، به دانش‌آموزان در درک بهتر مفاهیم، و به خانواده‌ها در همراهی هوشمندانه با فرایند یادگیری کمک می‌کند. این اثر با نگاهی عملی و مثال‌محور، چشم‌انداز روشنی از این همکاری سه‌جانبه ارائه می‌دهد.

ما در سازمان منطقه آزاد ماکو، آموزش را سنگ‌بنای توسعه پایدار می‌دانیم و حمایت از چنین آثاری را نشانه‌ای از مدیریت آینده‌نگرانه و تعهد به سرمایه‌گذاری در نسل‌های آینده قلمداد می‌کنیم. این کتاب را به معلمان، دانش‌آموزان و خانواده‌هایی تقدیم می‌کنیم که با همدلی و خرد جمعی، آینده‌ای روشن‌تر برای ایران خواهند ساخت.

پیش به سوی آموزشی زنده، نوآور و انسان‌محور!

حسین گروسی

مدیر عامل و رییس هیات مدیره

سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی ماکو

تقدیم به

انسان‌هایی که

به فردایی بهتر

می‌اندیشند.

مقدمه ناشر

سپاس بی‌کران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید، قدرتی که در مقایسه با سایر موجودات باعث شده است که انسان هرگز به امکانات محدود خود اکتفا نکند. مکاتب الهی، انسان را موجودی کمال‌طلب و پویا می‌دانند که جهت‌گیری او به‌سوی خالقش می‌باشد. از جمله راه‌های تقرب به خداوند علم است، علمی که زیبایی عقل است. علمی که در دریای بی‌کران آن، هر ذره نشانی از آفریدگار است و هر چه علم انسان افزون گردد، تقربش بیشتر می‌شود. از این روست که به علم‌اندوزی و دانش‌آموزی توجهی بی‌نظیر مبذول گردیده است؛ اما علم‌آموزی به ابزاری نیاز دارد که مهم‌ترین آن کتاب است و انتشار نتیجه مطالعات پژوهشگران و اندیشمندان پاسخگوی این نیاز خواهد بود.

جهت تحقق این امر و گام برداشتن در جهت ارتقای پایه‌های علم و دانش و رشد و شکوفایی استعدادها، انتشار کتاب را یکی از اهداف خود قرار داده و انتظار داریم با حمایت‌های معنوی هم‌وطنان گرامی بتوانیم گام‌های مؤثر و ارزشمندی را برداریم. گرچه تلاش خواهد شد در حد دانش و تجربه اندکمان کارهایی بدون اشکال تقدیم حضورتان گردد، ولی اذعان داریم که راهنمایی‌های شما عزیزان می‌تواند ما را در ارتقای کیفی کتاب راهگشا باشد لذا همیشه منتظر پیشنهادات و راهنمایی‌های شما خواهیم بود.

در پایان از همه عزیزانی که در مراحل مختلف تهیه، تدوین و چاپ کتاب از همفکری و همکاری آن‌ها برخوردار بوده‌ام به‌خصوص دکتر ابوالقاسم گورابی و آرین الله‌ویسی (مترجمین) و مهندس علی‌محمد خانی (مدیر فروش) سپاسگزاری نموده و موفقیت روزافزونشان را آرزومندم.

دکتر مهدی خانی

مدیرمسئول انتشارات آوای قلم

پیشگفتار

در جهانی که فناوری با شتابی بی‌سابقه در حال تحول است، «هوش مصنوعی» به یکی از تأثیرگذارترین ابزارها در حوزه آموزش تبدیل شده است. ابزارهایی مانند «چت‌جی‌پی‌تی»، «کلاود» و «دال-ای» نه‌تنها شیوه‌های یادگیری را بازتعریف کرده‌اند، بلکه فرصت‌های بی‌نظیری برای شخصی‌سازی آموزش، تقویت خلاقیت و پرورش مهارت‌های تفکر انتقادی فراهم آورده‌اند. با این حال، بهره‌گیری مسئولانه و آگاهانه از این فناوری‌ها نیازمند درک عمیق و راهنمایی‌های عملی است، به‌ویژه برای والدین و معلمان که نقش کلیدی در هدایت دانش‌آموزان دارند. کتاب «کاربرد هوش مصنوعی خلاق در آموزش، راهنمایی برای یادگیری و تفکر نوین» نوشته پائولو نارسیسو، با نظارت علمی دکتر جیمز مک‌کوی، پاسخی به این نیاز است و به‌عنوان منبعی جامع و کاربردی، راه را برای ادغام «هوش مصنوعی» در فرآیندهای آموزشی هموار می‌کند.

پائولو نارسیسو، نویسنده این کتاب، با پیشینه‌ای برجسته در آموزش و فناوری، بنیان‌گذار آکادمی کور ایمرسیو و دارنده مدرک دکتری آموزش از دانشگاه کرایتون است. او تجربه گسترده‌ای در توسعه برنامه‌های آموزشی و مشاوره در زمینه فناوری‌های نوین مانند «هوش مصنوعی» و بلاک‌چین دارد. این کتاب که حاصل دانش و تجربه عملی نارسیسو است، با نظارت دکتر جیمز مک‌کوی، متخصص فناوری‌های نوظهور و بنیان‌گذار شرکت کات‌لاین، از اعتبار علمی و عملی بالایی برخوردار است. مک‌کوی با تخصص در «هوش مصنوعی» توضیح‌پذیر و فناوری‌های حفظ حریم خصوصی، دیدگاه‌های ارزشمندی به این اثر افزوده است که آن را به منبعی قابل‌اعتماد برای مخاطبان تبدیل می‌کند.

ترجمه این کتاب به فارسی با هدف پر کردن شکاف دانشی در زمینه کاربرد «هوش مصنوعی» در آموزش ایران انجام شده است. نظام آموزشی ایران، با وجود پیشرفت‌های چشمگیر، همچنان با چالش‌هایی مانند نابرابری دسترسی به فناوری، کمبود منابع آموزشی دیجیتال و نیاز به تقویت سواد «هوش مصنوعی» مواجه است. این کتاب با ارائه راهکارهای عملی برای استفاده از ابزارهای «هوش مصنوعی» در کلاس درس و خانه، به والدین و معلمان کمک می‌کند تا دانش‌آموزان را برای آینده‌ای فناوری‌محور آماده کنند. از آموزش نحوه طراحی «پرامپت»های مؤثر برای ابزارهای «هوش مصنوعی» گرفته تا راهنمایی‌هایی برای پرورش خلاقیت و تفکر انتقادی، این اثر به مخاطبان ایرانی ابزاری می‌دهد تا با اطمینان و آگاهی از این فناوری بهره ببرند.

آنچه این کتاب را متمایز می‌کند، تأکید آن بر استفاده اخلاقی و مسئولانه از «هوش مصنوعی» است. در جهانی که نگرانی‌هایی مانند سوگیری الگوریتمی و حریم خصوصی داده‌ها مطرح است، نارسیسو با نگاهی دقیق به این مسائل، راهکارهایی برای کاهش خطاها و اطمینان از عدالت آموزشی ارائه می‌دهد. این موضوع برای مخاطبان ایرانی که در حال تجربه تحولات دیجیتال هستند، اهمیتی دوچندان دارد. مترجم در این مسیر کوشیده است تا با حفظ امانت به متن اصلی، اصطلاحات را به‌گونه‌ای ترجمه کند که برای خوانندگان ایرانی روان و قابل‌فهم باشد. برای نمونه، اصطلاح «Generative AI» به «هوش مصنوعی مولد یا خلاق» ترجمه شده تا با کاربرد رایج در متون فناوری ایران هم‌خوانی داشته باشد.

این کتاب نه‌تنها برای والدین و معلمان، بلکه برای مدیران آموزشی، سیاست‌گذاران و حتی دانش‌آموزانی که به دنبال درک بهتر فناوری هستند، منبعی ارزشمند است. امید است که این ترجمه گامی در جهت تقویت سواد «هوش مصنوعی» در ایران باشد و به پرورش نسلی کمک کند که با اعتمادبه‌نفس و خلاقیت در دنیای دیجیتال گام برمی‌دارند. از خوانندگان دعوت می‌کنم تا با مطالعه این اثر، فرصت‌های بی‌پایان «هوش مصنوعی» را در آموزش کشف کنند و در این سفر تحول‌آفرین همراه شوند.

مقدمه مترجم

ظهور «هوش مصنوعی» به‌عنوان یکی از تأثیرگذارترین فناوری‌های قرن بیست‌ویکم، تحولی شگرف در حوزه‌های مختلف از جمله آموزش ایجاد کرده است. ابزارهای «هوش مصنوعی» مانند «چت‌جی‌پی‌تی»، «دال-ای» و «کلاود» نه‌تنها شیوه‌های تدریس و یادگیری را دگرگون کرده‌اند، بلکه امکاناتی بی‌سابقه برای پرورش خلاقیت، تقویت تفکر انتقادی و ارائه آموزش شخصی‌سازی‌شده فراهم آورده‌اند. با این حال، بهره‌گیری از این فناوری‌ها در محیط‌های آموزشی نیازمند آگاهی، برنامه‌ریزی و استفاده مسئولانه است تا ضمن حداکثر کردن مزایا، چالش‌هایی مانند سوگیری الگوریتمی و نگرانی‌های حریم خصوصی مدیریت شوند. کتاب «کاربرد هوش مصنوعی خلاق در آموزش، راهنمایی برای یادگیری و تفکر نوین» نوشته پائولو نارسیسو، با نظارت علمی دکتر جیمز مک‌کوی، منبعی جامع و کاربردی است که والدین و معلمان را برای هدایت دانش‌آموزان در این مسیر نوین یاری می‌دهد.

پائولو نارسیسو، نویسنده این اثر، با پیشینه‌ای برجسته در آموزش و فناوری، بنیان‌گذار آکادمی کور ایمرسیو و از مشاوران برجسته در زمینه فناوری‌های نوین مانند «هوش مصنوعی» و بلاک‌چین است. او با مدرک دکتری آموزش از دانشگاه کرایتون، تجربه‌ای غنی در توسعه برنامه‌های آموزشی و سیاست‌گذاری فناوری دارد. نظارت علمی دکتر جیمز مک‌کوی، متخصص فناوری‌های نوظهور و بنیان‌گذار شرکت کات‌لاین که در زمینه «هوش مصنوعی» توضیح‌پذیر و حفظ حریم خصوصی فعالیت می‌کند، به این کتاب اعتباری مضاعف بخشیده است. ترکیب دانش نظری و تجربه عملی این دو چهره برجسته، این اثر را به منبعی معتبر و کاربردی برای مخاطبان تبدیل کرده است.

ترجمه این کتاب به فارسی در پاسخ به نیاز روزافزون نظام آموزشی ایران به منابع معتبر در زمینه «هوش مصنوعی» انجام شده است. در ایران، با وجود پیشرفت‌های قابل‌توجه در دیجیتالی‌سازی آموزش، همچنان چالش‌هایی مانند نابرابری دسترسی به فناوری، کمبود منابع آموزشی دیجیتال و نیاز به تقویت سواد «هوش مصنوعی» در میان معلمان و والدین وجود دارد. این کتاب با ارائه راهکارهای عملی، از نحوه استفاده از ابزارهای «هوش مصنوعی» برای خلق محتوای آموزشی گرفته تا راهنمایی‌هایی برای پرورش مهارت‌های قرن بیست‌ویکم، به مخاطبان ایرانی کمک می‌کند تا با اطمینان در این حوزه گام بردارند. بخش‌هایی مانند پیوست کتاب که به کاربردهای خلاقانه «هوش مصنوعی» در هنر و گرافیک اختصاص دارد، به‌ویژه برای معلمان هنر و دانش‌آموزان خلاق ایرانی الهام‌بخش خواهد بود.

مترجم در این اثر کوشیده است تا ضمن حفظ امانت به متن اصلی، اصطلاحات را به‌گونه‌ای ترجمه کند که برای مخاطبان ایرانی روان، قابل‌فهم و هم‌راستا با فرهنگ آموزشی کشور باشد. برای نمونه، اصطلاح «Generative AI» به «هوش مصنوعی مولد یا خلاق» ترجمه شده تا با متون فناوری ایران هم‌خوانی داشته باشد. همچنین، تأکید کتاب بر استفاده اخلاقی از «هوش مصنوعی» با دغدغه‌های والدین و معلمان ایرانی، مانند حفظ حریم خصوصی دانش‌آموزان و اطمینان از محتوای مناسب، هماهنگ است. این کتاب نه‌تنها برای والدین و معلمان، بلکه برای مدیران آموزشی و سیاست‌گذاران که به دنبال ادغام فناوری در برنامه‌های درسی هستند، منبعی ارزشمند است.

امید است که این ترجمه گامی در جهت تقویت سواد «هوش مصنوعی» و آماده‌سازی نظام آموزشی ایران برای آینده‌ای فناوری‌محور باشد. از خوانندگان گرامی دعوت می‌کنم تا با مطالعه این اثر، امکانات بی‌پایان «هوش مصنوعی» را در آموزش کشف کنند و در این سفر تحول‌آفرین سهیم شوند.